

Ніна Бічуя

«Шпага

Славка Беркути»

**Повість про школу й
дорослішання, про роль
батьків у вихованні дітей та
їхньому дозвіллі**

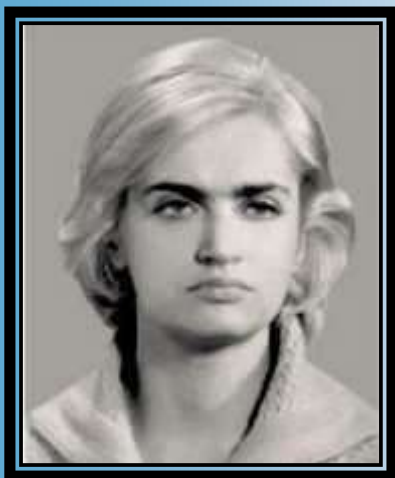
Мета:

**ознайомити учнів з творчістю Ніни Бічуї, з її твором “Шпага Славки Беркути”;
усвідомити проблематику твору, його сюжет і композицію, ідейно-художні особливості;
розвивати навички виразного читання, творчу уяву, логічне мислення, увагу, спостережливість, вміння робити висновки;
сприяти вихованню любові до природи, навколишнього світу, критично ставитися до власних вчинків, дій.**

**У цьому світі мене
засмучує лише одне – те,
що потрібно ставати
дорослим.**

(Антуан де Сент-Екзюпері)

Ніна Леонідівна Бічуя народилася 24 серпня 1937 року у Києві. Виросла у Львові, тут здобула освіту (у 1958 році закінчила факультет журналістики Львівського державного університету ім. Івана Франка), тут сформувався її письменницький талант. Художній світ Ніни Бічуї - це особливий світ. Бо в основі його – духовний світ людини: багатогранний, дивовижний, незбагненний. Ніна Бічуя має честь носити Орден Усмішки. Це міжнародна нагорода, яку присуджують діти. Свого часу кавалерами цього ордена стали

Іван Павло II, Далай Лама , Мати Тереза, шведська письменниця Астрід Ліндгрен... Кавалер цього ордену і наша львівська письменниця. Чи лише за дитячі твори «Канікули у Світлогорську», «Шпага Славка Беркути», «Звичайний шкільний тиждень», «Яблуна і зернятко» ?..

Літературний паспорт

**Авторка:
Ніна Бічуя**

**Рік
написання:
1968**

**Назва твору:
«Шпага Славка
Беркути»**

**Тема: розповідь про
проблеми підлітків
на шляху
дорослішання**

**Ідея: думка про
важливість дружби та
підтримки батьків,
дотримання моральних
правил, зокрема – честі**

Літературний паспорт

Літературний
рід: епос

Жанр:
повість

сюжет

наявність
другорядних
персонажів

Психологічна

коло проблем

Літературний паспорт

- Ярослав Беркута, його батьки
- Юлько Ващук, його батьки
- Лілі Теслюк
- Стефко Вус, Настка, їх батько
- Тренер Андрій Стапанович
- Учителі: Антон Дмитрович, Надія Григорівна, Варвара Трохимівна, директор школи
- Співробітниця міліції
- 7-Б клас

Головні герої твору

Головних героїв четверо – Славко Беркута, Юлько Ващук, Ліля Теслюк і Стефко Вус. Усі вони дуже різні.

Життя звело героїв у лабіринті вчинків, переживань і почуттів під час пошуку свого шляху на порозі дорослішання.

СЛАВКО БЕРКУТ

- Борець з глибоким внутрішнім стрижнем, сміливий, добрий, щирий, з неабиякою силою волі, щоб перемогти хворобу, зі світоглядною філософією бойових мистецтв.

**Чи подужає герой складні
випробування? ...**

ЮЛЬКО ВАЩУК

- Брак спілкування та непорозуміння з боку родини робить дуже талановитого художника і відмінника неймовірно самотнім, жорстоким, невпевненим, заздрісним та підлим.

**Яким виросте цей
обдарований хлопець?**

...

ЛІЛІ ТЕСЛЮК

Успішна, розумна, талановита особистість, любить бути в центрі уваги, що часто стає перепорою у порозумінні між однокласниками.

Зйомки в кіно, перебування на телебаченні, виступи балерини на великій сцені, чудове володіння англійською мовою - цікавий досвід, яким наповнене її життя.

Водночас має добре серце, досить щира та проста, може допомогти іншому.

**Чи зможе дівчина
допомогти своїм
друзям? ...**

СТЕФКО ВУС

- Не має справжніх друзів, його виховує вулиця, поступово підштовхуючи до злочинного життя . Хлопцеві не пощастило, бо його батько випиває. Зі смертю бабусі закінчилося щасливе життя.

**Чи жевріє ще вогник
людяності в серці
Стефка?...**

Літературний паспорт

композиція

Експозиція:
знайомство з
учнями 7-Б

Зав'язка:
прихований
конфлікт між
Ващуком та
Беркутою

Розвиток дії:
підготовка Славка
до змагань;
театральна вистава

Розв'язка: виступ
на суді; розповідь
про підлі наміри
Ващука; щасливий
Славко
повертається
додому

1 Кульмінація:
1. Про те, що
сталось пізніше;
2. Поєдинок,
бійка; лист; суд;
бунт 7-Б

Проблематика

Дружба

Талант

Взаємо-
підтримка

Батьки
і діти

Дорос-
лішання

Особистос-
ті в
сучасному
світі

Добро і
зло

Мораль-
ний
вибір у
житті

Оточен-
ня

Відпові-
даль-
ність

Спілку-
вання

Щоденник подвійних нотаток

Батьки і діти

Цитата з твору	Коментар
- Не ходи на подвір'я, то не для тебе, компанія, не твоє коло. Ти зовсім інший, синку.	Мама говорила Юлькові
- Кукулику мій, сиротя бідне...	Стефко чув від бабусі
- Матимешся ти у мене, поганий нескребо.	Стефко чув від тата
- І ніколи не намагайся робити щось тільки тому, що це роблять інші. Своє шукай.	Батько казав Славкові

Яким має бути справжній друг?

Запишіть за допомогою прикметників, яким, на вашу думку, має бути справжній друг?

Святе це діло – **дружба**. Найсвятіше і найчистіше почуття в світі, найчистіше воно в дитинстві. Бережіть і шануйте його! Бо найвірніші, найбільші, найкращі друзі в світі – це друзі дитинства. І той, хто на все життя збереже друга дитинства, той щасливий! А той, хто не збереже, тому гірко буде. Бо дитинство не повторюється... І проживе той своє життя без дружби. І буде воно безрадісним, хоч, може, й довгим. І не відчує він себе по-справжньому Людиною. Бо найбільше ти Людина, коли щось робиш для друга. Пам'ятай про це!

Дружба та братство-

пізнають

а той, хто правду каже

**Сила птаха у
крилах,**

**Не той твій друг,
хто медом маже**

**Скажи мені, хто твій
друг,**

Друга у скруті

і я скажу , хто ти

найбільше багатство

а людини в дружбі

Скласти сенкан

Дружба

Справжня, юнацька

Зміцнює, надихає, об'єднує

Вияв людської мудрості, гідності

Мрія

Домашнє завдання (на вибір):

1. Скласти характеристики образів Тосі та Юрка, дібрати цитати.
2. Написати твір-роздум на одну з тем: “Доля характер якого персонажа викликали у вас найбільший відгук”, “Умій відповісти за свої вчинки”, “Земля буде такою, якими будуть люди”,

